॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ इतिशांति॰मोक्ष॰नै॰भा॰षट्त्रिंशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २३६ ॥ ॥ ७ ॥ अथअतीतानंतराध्यायद्वयोक्त साधनसंपत्तेरनंतरंएतद्वक्ष्यमाणंशांत्याख्यंकैवल्यंचेद्रोचयेत्तर्हिज्ञानवान्भवेत् एवंमुमुक्षावान्ज्ञानंसाधयेदितिवदताबंधस्याज्ञानकार्यत्वेनमिथ्यात्वंदर्शितं यतोज्ञानमज्ञानस्यैवनिवर्तकंतन्निवृत्तौतत्कृतस्य बंधस्यनिवृत्तिःसंभाव्यतेनतुबंधसत्यत्वपक्षे तथाचश्रुतिःतदन्वेष्टव्यंतद्वावविजिज्ञासितव्यमिति आत्मजिज्ञासावित्यध्याक्षिप्तमावरणमनुवाद्यतस्यमिथ्यात्वंप्रसिद्धिविधयैवाह एतंब्रह्मलोकंनविंदंत्यनृतेनहिप्र त्यूढाइति तथाऽसंगोह्ययंपुरुषइतिच तथाचासंगस्यापिसंगित्वभानंमिथ्यैवसत्ज्ञाननिवर्त्यंभविष्यतीतियुक्तमुक्तंचेदेतद्रोचयेत्तर्हिज्ञानवान्भवेदिति ज्ञानप्लवहीनःसंसारस्रोतसाउह्यमानऊर्ध्वाधोगतीर्गच्छती त्यर्थः एतेनाथातोब्रह्मजिज्ञासेतिसूत्रपदानामर्थःसाधनसंपत्त्यनंतरंबंधस्यमिथ्यात्वात्तन्निवृत्त्यर्थंब्रह्मजिज्ञास्यमित्येवंरूपोदर्शितः ॥ १ ॥ प्रज्ञयाध्यानजसाक्षात्कारेण ॥ २ ॥ छिन्नदोषःरागादिहीनः अत

वर्तेततेषुगृहवानक्रुद्ध्यन्ननसूयकः॥ पंचभिःसततंयज्ञैर्विघसाशीयजेतच ॥ २५॥ सतांधर्मेणवर्तेतक्रियांशिष्टवदाचरेत् ॥ असंरोधेनलोकस्यवृत्तिंलिप्सेद
गर्हितां॥ २६॥ श्रुतविज्ञानतत्त्वज्ञःशिष्टाचारोविचक्षणः॥ स्वधर्मेणक्रियावांश्चकर्मणासोप्यसंकरः॥ २७॥ क्रियावान्श्रद्दधानोहिदांतःप्राज्ञोनसूयकः॥
धर्माधर्मविशेषज्ञःसर्वंतरतिदुस्तरं॥ २८॥ धृतिमानप्रमत्तश्चदांतोधर्मविदात्मवान्॥ वीतहर्षमदक्रोधोब्राह्मणोनावसीदति ॥ २९ ॥ एषापुरातनीवृत्तिर्ब्रा
ह्मणस्यविधीयते॥ज्ञानवत्त्वेनकर्माणिकुर्वन्सर्वत्रसिध्यति॥३०॥ अधर्मंधर्मकामोहिकरोतित्यविचक्षणः॥ धर्मंवाधर्मसंकाशंशोचन्निवकरोतिसः॥३१॥ध
र्मंकरोमीतिकरोत्यधर्ममधर्मकामश्चकरोतिधर्मं ॥ उभेबलःकर्मणीनप्रजानन्सजायतेम्रियतेचापिदेही॥३२॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिमोक्षधर्म
प॰शुकानुप्रश्नेषट्त्रिंशदधिकद्विशततमोऽध्यायः॥ २३६॥ ॥ ७॥ व्यासउवाच अथचेद्रोचयेदेतदुत्थेतस्रोतसायथा ॥ उन्मज्जंश्चनिम
ज्जंश्चज्ञानवान्प्लववान्भवेत्॥ १ ॥ प्रज्ञयानिश्चिताधीरास्तारयंत्यबुधान्प्लवैः ॥ नाबुधास्तारयंत्यन्यानात्मानंवाकथंचन ॥ २॥ छिन्नदोषोमुनिर्योगान्मुक्तो
युंजीतद्वादश॥ देशकर्मानुरागार्थानुपायापायनिश्चयः॥ ३॥

एवयोगात्रूयादिसंगात्द्वादशदेशादीन्योगसहायान्वक्ष्यमाणान्युंजीतसमादध्यात् अनुसरेदित्यर्थः तत्रदेशयोगः समेशुचौशर्करवन्हिवालुकाविवर्जितेशब्दजलाश्रयादिभिः मनोऽनुकूलेनतुचक्षुपीडनेगुहा निवाताश्रयणेनयोजयेदितिश्रुत्युक्तःकर्मयोगः युक्ताहारविहारस्ययुक्तचेष्टस्यकर्मसु युक्तस्वप्नावबोधस्ययोगोभवतिदुःखहेतिगीतोक्तः अनुरागःसच्छिष्यः अर्थोद्रव्यं एधोदकाद्याहरणायासादिचिंतानिरा सार्थौएतयोर्योगौ उपायआसनादियोगः त्रिरुन्नतंस्थाप्यसमंशरीरमित्यादिश्रुतिप्रसिद्धः अपायोरागाद्यपचयः निश्चयःगुरुवेदवाक्यादौफलावश्यंभावबुद्धिः निश्चयइतिसुपांसुलुगितिभिसःस्वादेशःउपाया पायनिश्चयैःचक्षुरादिभिश्चसहितान्देशादीन् द्वादशयुंजीतेतिपूर्वेणसंबंधः चक्षुःचक्षुरादीनि आहारःआहारशुद्धौसत्त्वशुद्धिरितिश्रुतिप्रसिद्धः संहारःस्वाभाविकविषयप्रवृत्तिसंकोचः मनःसंकल्पविकल्पात्म कंदर्शनंजन्ममृत्युजराव्याधिदुःखदोषानुदर्शनं एतानिद्वादशमुमुक्षुरनुसरेदित्यर्थःसार्धः ॥ ३ ॥

Digitized by Google